

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden. Sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen. Delen kan dus altijd!

18-05-2018

Is de Koreaanse eenwording aanstaande?

afgelopen vrijdag · 5 minuten lezen

‘We hebben hetzelfde bloed, spreken dezelfde taal en delen al duizenden jaren dezelfde geschiedenis en cultuur.’

ARTHUR GOVERS

Kim Jong-Un, de leider van Noord-Korea, zette op 27 april 2018 voor het eerst een voet op Zuid-Koreaanse bodem. Direct daarna nodigde de communistische leider zijn Zuid-Koreaanse collega Moon Jae-In spontaan uit om samen een stap terug te zetten. De twee leiders glimlachten en wisselden beleefdheden uit. De foto's van de omarming van de Koreaanse leiders gingen de wereld over: even leek wereldvrede binnen handbereik. Maar wat was de betekenis van deze ontmoeting? Hoe kijken Koreanen zelf naar deze topontmoeting en naar de toekomst van hun land? De Kanttekening sprak met de Zuid-Koreaanse ambassadeur voor de Europese Unie, Kim Hyoung-Zhin.

‘Het is een hoogtepunt voor de formele beëindiging van de Koreaanse oorlog dat de twee leiders van Zuid- en Noord-Korea de Panmunjeom-verklaring voor vrede, vooruitgang en eenwording van het Koreaanse schiereiland hebben getekend’,

met deze woorden vat de Hyoung-Zhin de betekenis van de ontmoeting samen. De twee landen zijn sinds 1950 formeel in oorlog met elkaar, al wordt er sinds de wapenstilstand van 1953 niet meer met wapens gevochten. Sindsdien is het land verdeeld in twee delen, waarbij het noorden in de invloedssfeer van China bleef en het zuiden door de Verenigde Staten wordt beschermd. Panmunjeom is de plaats waar de wapenstilstand werd getekend na een oorlog die aan twee miljoen Koreanen het leven heeft gekost, waarvan een half miljoen door Amerikaanse napalmbommen. De landen worden uit elkaar gehouden door de Militaire Demarcatielijn, een versterkte grens die doet denken aan het IJzeren Gordijn in Europa tijdens de Koude Oorlog (1947-1989).

Sinds de wapenstilstand heerst er in Korea een gespannen, onofficiële vrede tussen het kapitalistische zuiden en het communistische noorden van het schiereiland. De Koreaanse oorlog werd uitgevochten tussen China en de Sovjet-Unie enerzijds en de Verenigde Staten met bondgenoten, waaronder Nederland, anderzijds. Om de vrede te kunnen ondertekenen moeten alle strijdende partijen het eens worden. 'De Koreaanse leiders nemen actief deel aan ontmoetingen met China en de Verenigde Staten met zicht op het beëindigen van de Koreaanse oorlog en het oprichten van een permanente vredesregering', aldus Hyoung-Zhin.

De ontmoeting in Panmunjeom moet gezien worden als een voorbereiding op vredesbesprekingen waarbij China en de Verenigde Staten betrokken zullen zijn. De ontmoeting tussen Kim Jong-Un en Donald Trump zal plaatsvinden op 12 juni in Singapore. Een belangrijke voorwaarde voor deze ontmoeting is de ontmanteling van het Noord-Koreaanse kernwapenarsenaal. Met de recente kernproeven heeft Noord-Korea bewezen ver te

staan in de ontwikkeling van kernwapens, iets waarmee Noord-Korea zijn soevereiniteit wil veiligstellen. ‘Het is veelzeggend dat Noord-Korea heeft ingestemd met het afbouwen van het nucleaire programma’, zegt Hyoung-Zhin. ‘De Noord-Koreaanse leider verklaarde dat hij bereid is tot volledige denuclearisatie, waarmee de top een belangrijke eerste stap was naar een kernwapenvrij Koreaans schiereiland.

‘We hebben hetzelfde bloed, spreken dezelfde taal en delen al duizenden jaren dezelfde geschiedenis en cultuur’

Tegelijkertijd moet het belang van de top in perspectief worden geplaatst. Hoewel het de eerste keer is dat een Noord-Koreaanse leider een stap over de Militaire Demarcatielijn zet is het niet de eerste keer dat er vredesbesprekingen plaatsvonden tussen beide Korea's. ‘Dit is de derde topontmoeting tussen de leiders van Zuid- en Noord-Korea. De vorige rondes waren in 2000 en 2007’, aldus de Koreaanse ambassadeur. Tussen de ‘rondes’ zijn de relaties tussen de landen regelmatig weer verslechterd, met het eenzijdig opzeggen van de wapenstilstand door Kim Jong-Un in 2013 als dieptepunt. Dit was de zesde keer dat een Noord-Koreaanse leider de wapenstilstand uit 1953 heeft opgezegd, waarna hij telkens opnieuw is gesloten. Op soortgelijke wijze is de directe telefoonlijn tussen Pyongyang en Seoul zeven keer door Noord-Korea onderbroken en opnieuw hersteld. De laatste keer dat de lijn werd opgezet was in de week voor de topontmoeting.

Een telefoonlijn en een wapenstilstand zijn dus al moeilijk in stand te houden. Is het tekenen van vrede, laat staan een formele eenwording, dan niet te ver gezocht? ‘Ik ben er zeker van dat we

de optie van een Koreaanse eenmaking serieus moeten nemen', zegt Hyoung-Zhin. 'De Panmunjeom-verklaring bevat concrete stappen zoals het instellen van een vredesregering, implementatie van alle bestaande afspraken, dialoog op verschillende domeinen, het aanmoedigen van samenwerking en het uitwisselen van contacten op alle niveaus. Dit was bovendien de eerste keer dat de leiders van Zuid- en Noord-Korea gezamenlijk een verklaring hebben afgelegd, die over de hele wereld is uitgezonden.'

De afgelegde verklaringen moeten met een korreltje zout worden genomen, omdat ze een herhaling zijn van eerdere verklaringen die herhaaldelijk eenzijdig zijn opgezegd. Daarom moet vooral gekeken worden naar de symbolische aspecten die deze ontmoeting uniek maakten. Kim Jong-Un zette een symbolische stap buiten zijn comfortzone, gewapend met een actief nucleair wapenarsenaal. Dat maakt dat hij de onderhandelingen met Zuid-Korea, China en de Verenigde Staten ingaat als een volwaardige onderhandelingspartner. Het feit dat de eenwording van Korea een samengaan is van gelijken is iets dat voortdurend wordt benadrukt, onder andere door Kim Jong-Un zelf, toen hij direct na zijn monumentale stap Moon Jae-In uitnodigde om hand in hand de grens opnieuw over te steken.

Terwijl de Berlijnse muur en het IJzeren Gordijn van onderop werden neergehaald, tot grote verrassing van de autoriteiten aan beide kanten, is de ontmanteling van de militaire demarcatielijn een diplomatieke aangelegenheid. 'De overeenkomst met de hereniging van Duitsland liggen in het vreedzame proces. Ook de hulp van buitenaf speelt een rol in beide gevallen. Maar de Koreaanse regering streeft niet naar eenmaking door inlijving. Wij geloven dat eenmaking geleidelijk moet gebeuren zodat de verschillen tussen Zuid- en Noord-Korea kunnen worden geminimaliseerd', zegt de Koreaanse EU-ambassadeur.

Het behouden van de balans is een voortdurende oefening bij het oplossen van dit conflict. Dat gaat zowel om de balans tussen beide Korea's als de balans tussen China en de Verenigde Staten. Korea is door zijn ligging tussen China, Japan en Rusland gedurende de gehele twintigste eeuw een speelbal geweest van de grootmachten en het kan ook nu niet op eigen houtje over zijn lot beslissen. Terwijl China de belangrijkste handelspartner is van Noord-Korea ondersteunt de Verenigde Staten Zuid-Korea op militair vlak, zodat het tegenwicht kan bieden aan het land met één van de grootste staande legers ter wereld.

Toch is de situatie in Korea niet uitzichtloos en zijn de beloftes over een eenmaking niet alleen retorisch. 'We hebben hetzelfde bloed, spreken dezelfde taal en delen al duizenden jaren dezelfde geschiedenis en cultuur', zegt Hyoung-Zhin. Korea zou in het jaar 2333 voor Christus zijn opgericht door de legendarische Dangun. Dit moment wordt zowel in Noord- als in Zuid-Korea gevierd als nationale feestdag. Vanuit dat perspectief is het onvermijdelijk dat beide delen van het schiereiland ooit weer samen zullen gaan en het is dat vooruitzicht dat werd gevierd en gevoeld toen Kim Jong-Un en Moon Jae-In elkaar gebroederlijk in de armen vielen.

+ Noord-Korea + China + Verenigde Staten

Dit moet je vandaag weten

686

3 min lezen

Waarom je nooit, maar dan ook nóóit, je middelvinger moet opsteken in het verkeer

67

4 min lezen

Volgens deze emoji-expert (ja, die bestáát) zijn emoji's veel meer dan gewoon wat lollige plaatjes

72

3 min lezen

In de bak spreekt niet iedereen goed Nederlands. Dus leren gevangenen elkaar de taal

foto's Werry Crone

126

4 min lezen

Indonesië kampt met een heftig terreurprobleem: hele gezinnen voeren in teams aanslagen uit

81

3 min lezen

Volkert van der G. is die verplichte bezoekjes aan de reclassering zat. 'We hebben het

Voeding

75

2 min lezen

Men's Health heeft een nieuwe superfood ontdekt: bevroren witbrood

Die zag je niet aankomen, hè?